

A földrajz tanítása II. kollokviumi tételek

(mesterképzés, 2015/16. tanév)

1.
  - A. A háromszintű tantervi szabályozás. A Nemzeti alaptanterv (2012) célja, műfaji sajátosságai és általános pedagógiai elvei. A Nemzeti alaptanterv földrajzi követelményrendszerének bemutatása.
  - B. Drámapedagógiai módszerek alkalmazása a földrajztanításban a kommunikációs és a beleélő képességek fejlesztése érdekében.
2.
  - A. A földrajz mint iskolai tantárgy (szerepe a közoktatási, az iskolai képzési és nevelési rendszerben). A földrajz tananyagának kiválasztási szempontjai. Az ismeretanyag elrendezésének elvei és gyakorlata a jelenleg érvényben lévő tantervekben.
  - B. A médiapedagógiai módszerek alkalmazása a földrajztanítás-tanulás folyamatában: a vizuális média.
3.
  - A. A háromszintű tantervi szabályozás. A kerettantervek (2012) célja, műfaji sajátosságai és általános pedagógiai elvei. A kerettantervek földrajzi követelményrendszerének bemutatása.
  - B. A táblai rajzolás és a tanulók rajzoltatásának módszere a földrajzi ismeretszerzés folyamatában.
4.
  - A. A földrajzi tudás értelmezése, komponensei, a tudásszerzés módjai.
  - B. A képesség- és kompetenciafejlesztés egymásra épülő rendszere az alap- és a középfokú földrajztanításban.
5.
  - A. A térbeli tájékozódási képességek, a térszemlélet fejlesztésének lehetőségei a köznevelésben a földrajzi tartalmú tantárgyak tanítási-tanulási folyamatában példákkal.
  - B. A tevékenykedtetésre alkalmas földrajzi hagyományos és multimédia anyagok és használatuk módszertani kérdései.
6.
  - A. Az időbeli tájékozódási képességek fejlesztésének lehetőségei a köznevelésben a földrajzi tartalmú tantárgyak tanítási-tanulási folyamatában példákkal.
  - B. Drámapedagógiai módszerek alkalmazása a földrajztanításban a döntési és a megjelenítési képességek fejlesztése érdekében.
7.
  - A. A gondolkodási képességek fejlesztésének elvárásai és módszerei a köznevelésben a földrajzi tartalmú tantárgyakban példákkal – A kreatív gondolkodás.
  - B. Az együttműködő földrajztanítás elvei, a földrajzi képzetek kooperatív fejlesztése.
8.
  - A. A kutatásos tanulási stratégia lényege, alkalmazásának lehetőségei és nehézségei a földrajztanításban.
  - B. A földrajztanításban használt ábratípusok, az ábrák és használatuk módszertani követelményei. Az ábraelemzés metodikája.
9.
  - A. A motiváció szerepe és lehetőségei a nevelési-oktatási folyamatban. A földrajztanításban alkalmazott motiváció módszereinek megválasztása a különböző életkori szakaszokban.
  - B. A tanulók differenciált foglalkoztatásának lehetőségei a földrajztanítás-tanulás folyamatában.

- 10.
- A. A felfedező tanulási stratégia lényege, alkalmazásának lehetőségei és nehézségei a földrajz-tanításban.
  - B. A földrajz-tanításban használt képtípusok, a képek és használatuk módszertani követelményei. Az képelemzés metodikája.
- 11.
- A. A tényanyag biztosítása a földrajz-tanításban. A földrajzi-környezeti folyamatok és összefüggések tanításának módszerei példákkal.
  - B. A tipikus tájak földrajzi bemutatása, valamint tanításuk elvi és módszertani kérdései.
- 12.
- A. A projektmódszer lényege, alkalmazásának lehetőségei a földrajz-tanításban.
  - B. A lényegkiemelés módszere grafikus szervezők segítségével a földrajz-tanulás-tanítás folyamatában.
- 13.
- A. A tényanyag biztosítása a földrajz-tanításban. A földrajzi-környezeti fogalmak és tények tanításának módszerei példákkal.
  - B. A múzeumpedagógia elveinek és módszereinek alkalmazása a földrajz-tanításban.
- 14.
- A. A tájszemlélet fejlesztésének logikája és módszerei a földrajz-tanításban. Az országok és a régiók tanításának földrajzi-környezeti szemlélete.
  - B. A topográfiai ismeretek elsajátításának módszerei konkrét példákkal.
- 15.
- A. A problémamegoldó gondolkodás fejlesztése, a problémacentrikus földrajz-tanítás elvei és gyakorlata példákkal.
  - B. Adatok és adatsorok használata a földrajz-tanítás-tanulás folyamatában.
- 16.
- A. A gondolkodási képességek fejlesztésének elvárásai és módszerei köznevelésben a földrajzi tartalmú tantárgyakban példákkal – A kritikai gondolkodás.
  - B. A terepi tanulási módok és megvalósítási lehetőségeik a földrajz-tanítás-tanulás folyamatában.
- 17.
- A. A térképolvasás szintjei, fejlesztésük módszertani lehetőségei konkrét példákon (saját).
  - B. A regionális földrajzi szemlélet fejlesztése a földrajz-tanításban. Az országcsoportok, országok, régiók tanításának elvi és módszertani kérdései.
- 18.
- A. Az ellenőrzés funkciói és módjai a földrajzórán. Az értékelés és osztályozás módszertani kérdései.
  - B. A médiapedagógiai módszerek alkalmazása a földrajz-tanítás-tanulás folyamatában: a nyomtatott média.

Kötelező irodalom

Írásbelihez

- Makádi M. (2015): Földrajzi fogalomtár – www.geogo.elte.hu/segédanyagok

Szóbelihez

- Makádi M. (2006): Földönjáró 2. Módszertani kézikönyv a földrajz tanításához (Stiefel Eurocart Kft., Bp.)
- Makádi M. szerk. (2013): Tanulási-tanítási technikák a földrajz-tanításban – www.geogo.elte.hu
- Makádi M. (2015): Tevékenykedtető módszerek a földrajz-tanításban (ELTE TTK, Bp.) www.geogo.elte.hu
- A Nat és a kerettantervek földrajzzal összefüggő területeinek követelményrendszere